

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 50

CLEVELAND, O., MONDAY MORNING, MARCH 2, 1942

LETO XLV. — VOL. XLV.

Prihodnjih par mesecev bo najbolj kritičnih, je izjavil Roosevelt

Washington, D. C. — Predsednik Roosevelt je naročil vojni industriji, naj dvigne produkcijo vojnega materiala, ker naša zmaga zavisi od tega. Dalje je predsednik Roosevelt izjavil, da bo vojna industrija tekom prihodnjih 60 dni popolnoma vprežena v vojno produkcijo. V jako kratkem času, je rekel predsednik, bodo delavci in tovarne avtne industrije zaposlene z vojnim materialom.

Predsednik Roosevelt je pisal načelniku vojne produkcije Nelsonu v soboto, da so meseci, ki leže pred nami, kritični meseci vojne in zato moramo izdelati več vojnega materiala, kot pa imamo danes v načrtu.

Predsednik Roosevelt ni podrobneje povedal, zakaj smatra predstoječe mesece kot "posebno kritične". Toda nekateri vojaški eksperti so prerokovali, da bo Hitler začel na pomlad z ogromno ofenzivo v Sredozemlju z namenom, da prodre do Indije, da se tam združi z japonsko vojsko.

"Nujnost današnjih časov se mora čutiti v vsaki tovarni, ki izdeluje vojno blago," je rekel Roosevelt. "To se mora čutiti v vsaki hiši na vsaki farmi. Potem

Vlada je nastavila cene za razno prezervirano sadje in zelenjavo, začeni danes

Washington, 28. feb. — Vlada je postavila največje dovoljene cene za 25 raznih živil, sadje in zelenjavo, kar stopi v veljavo v ponedeljek 2. marca. Dalje je vlada določila, da ne bo dobil kart za nabavo sladkorja tisti, ki bo imel več kot dvomesečno zalogo doma.

Vlada je naročila trgovcem na debelo, da ne smejo zahtevati višjih cen, kot so jih dobili za prezervirano blago v dnevih od 28. do 27. februarja. Trgovci na

Nemci so postrelili 80.000 Poljakov

London. — Grof Raczyński, poljski poslanik za Anglijo, je nedavno na nekem zborovanju povedal, da so Nemci dozdaj postrelili 80.000 Poljakov, na desetisoče jih je pomrlo v konfiskacijah, na stotine jih je pa pomrlo od glada. Na stotine Poljakov so poslali Nemci na prisilno delo v Nemčijo, več kot 2.000.000 jih je bilo pregnanih z njih posestev. Sole so Nemci zaprli, duhovnike pregnali in cerkve onesestili.

Zelo važna seja

Clance podružnice št. 41 SZZ so prošene, da se udeležijo jutri večer zelo važne seje ob 8. uri v SDD na Waterloo Rd.

Vaja za igro

Nocoj ob 7:30 bo važna vaja za igro "Podoba Marije Po-moćnice" v cerkvenem auditoriju fare sv. Lovrenca.

KAJ, VOJAKI SE VOZIJO V LIMUZINI!

Paso Robles, Cal. — Štirje ameriški vojakci so drveli ob 5:45 zjutraj v krasni limuzini skozi to mesto. Policija je kar jake v tako krasnem vozilu, pa jih je ustavila. Vojaki so povedali sledeče:

Dva sta hodila iz Los Angelesa, ko ju je spotoma pobral nek avtomobilist in ju v Santa Barbari povabil na svoj dom na večerjo. Ko sta mu povedala, da morata biti v taborišču Rob-berja ob 6:05 zjutraj, jima je prijazen gostitelj povedal, da ne bosta pristala do budnice ob

Beli in črnici so se stekli pri vladnem hišnem projektu

Detroit. — Štirinajst oseb je bilo ranjenih v tepežu med belimi in črnici, ko so se hoteli črnici veseliti v vladni hišni projekt. Zupan Jeffries je ukazal, da se ustavi nadaljnje selitev v te hiše.

Policija je zaprla 20 oseb in rabiti je morala plinske bombe, da je razgnala demonstrante, ki so bili oboroženi z železnimi palicami, krepelci in opeko. Sedem belih in sedem črncev je bilo ranjenih.

Beli so obkolili ta vladni stanovanjski projekt še pred dnevom in so čakali na truke, ki so pripeljali pohištvo zamorskih družin, ki so se nameravale vseliti v te hiše. Prvi spopad ni trajal dolgo, ko je 16 policistov na konjih ustavilo truke in razgnalo bele. Pretep se je pa zopet pričel, ko se je pripeljalo 15 zamorcev na truku, ki so bili oboroženi s krepelci. Beli piketi so bombardirali truk z opeko in boj je trajal 10 minut, predno ga je ustavila policija in spravila zamorce na varno.

Zupan Jeffries bo šel v Washington, da se z vlado posvetoje o položaju. Ta projekt ima 200 hiš in je bil prvotno namenjen za stanovanje črncev, pozneje pa za bele ljudi. Potem se ga je pa zopet določilo za črnice.

Beli ljudje v bližini protestirajo proti naselitvi črncev v tem projektu, ker bi to zmanjšalo vrednost njih hiš.

Ruska in japonska poslanka sta oba "zbolela"

Tokio. — Novi japonski poslanik za Rusijo je Naotaka Sato, eden najmožnejših diplomatov. Dosedanji poslanik se je odpovedal "radi bolehnosti." Značilno je to, da se nahaja doma v Moskvi ruski poslanik za Japonsko, Konstantin Smetanin, tudi "radi boleznii."

Osebe na mestni podpori bodo pomagale pri obrambi

Osebe, ki so na mestnem re-lifu radi starosti ali fizične nezmožnosti, bodo po svoje pomagale pri civilni obrambi. Direktor Jones pravi, da se jih je mnogo že prijavilo pri Rdečem križu, za katerega pletejo in šivajo; raznašali bodo od hiše do hiše razna tiskana navodila, ki jih bo izdajala vlada za civilno obrambo itd.

Naborne komisije bodo rekvirirale razrede

Vseh 51 nabornih komisij v okraju Cuyahoga bo začelo danes z rekviriranjem razredov 1-B in 4-F. V teh razredih so oni registriranci, ki imajo to ali ono manjšo telesno napako. Pričakuje se, da jih bodo 85 odstotkov premestili v razred 1-A, da bodo tako na razpolago armadi.

Zadušnica

Jutri ob sedmih bo darovana v cerkvi sv. Vida sv. maša za pokojnim Antonom Hočevar. Sorodniki in prijatelji so vabljeni.

Nocoj na važno sejo!

Članice društva sv. Marije Magdalene, št. 162 KSKJ se opozarja na zelo važno sejo nocoj ob osmih v stari šoli sv. Vida. Tajnica bo pobirala assement že ob šestih.

Angleški parašutarji izvedli napad na Francijo

London, 28. feb. — V enem središču pri Brunevalu, 12 milj severno od Havra. Pred bomb-najbolj drznih napadov, ki jih najzbolj napada, so angleški parašutarji, pehota in mornarica izvedli nočni izpad na francosko obal. Ta napad služi za vzorec, kako bodo Angleži letos napadali preko Rokavskega preliva.

Napad je bil izvršen preko noči zadnji petek v okolici Havre. Niti eno letalo niso izgubili, in niti eno ladjo. Moštvo pa šteje nekaj lažje ranjenih. Napadalcu so uničili važno radijsko središče pri Havru ter prišli domov z vsemi nemškimi ujetniki, kar jih ni padlo v boju.

Veliko število bombnikov je prepeljalo parašutarje na francosko obal. Kot strahovi so padali na zemljo in se naglo organizirali za napad na radijsko

NOVI GROBOVI

Frank Skubic
Včeraj zjutraj ob petih je umrl v Charity bolnišnici Frank Skubic, star 58 let. Poldrugo leto je bil uslužben pri Mike Jalovec na 6424 Spilker Ave. O možu ni znano dosti razen to, da je bil vdovec in da zapušča omoženo hčer v Evropi. Pogreb bo iz Grdinovega pogreb-nega zavoda. Čas pogreba še ni določen.

Simon David
Včeraj popoldne ob 4:15 je umrl Simon David, star 62 let. Stanoval je na 5914 Dibble Ave. Bil je rodom Rumunec. Zapušča soprogo Ano. Pogreb bo v sredo popoldne iz Grdinovega pogreb-nega zavoda.

Od 6 do 9 ladij je bilo torpediranih v Atlantiku

Neko kanadsko pristanišče, 1. marca. — V to pristanišče, katerega ime ne sme v javnost, so pripeljali 111 mornarjev, katere so pobrale razne ladje na morju in ki so vsi s potopljenih ladij. Rešenci pripovedujejo, da je bilo v treh dneh potopljenih vse od šest do devet ladij. Pet sovražnih podmornic je bilo v akciji.

Kolikor se dozdaj za gotovo ve, so bile štiri ladje, trije tankerji in ena tovorna ladja potopljene. Podmornice so napadle skupino ladij in se še ni moglo zvedeti, koliko ladij se je pogreznilo.

Italijanski misijonarji pregnani v Kitaju

Kweilin, Kitajska. — Kitajska vlada je ukazala italijanskim katoliškim misijonarjem frančiškanskega reda, da ne smejo več misijonariti v provinci Hunan, ki šteje 23.000.000 prebivalcev. Misijonarsko delo je bilo zdaj poverjeno ameriškim misijonarjem.

Mr. Križmančič odšel

Andy Križmančič, ki je bil v Clevelandu čez zimo, je včeraj zopet odšel na farmo pisatelja Louis Adamiča v Milford, N. J. Tam bo zopet do prihodnje zime oskrboval Adamičeve pristavo.

Prestala operacijo

Miss Josephine Lube iz 5914 Bonna Ave. je bila v soboto operirana na slepiču v Womans bolnišnici. Obiski so dovoljeni od 1 do 2:30 popoldne in 7 do 8 zvečer.

Avtne licence naprodaj

Od danes naprej že lahko kupite 1942 avtne licence. Na 1. aprila mora biti na vsakem avtu nova licenca.

Japonci so prodrli že 40 milj v Javo

Poslanska zbornica je sprejela predlog, ki daje vladi še večjo oblast.

Washington, 28. feb. — Po štiridnevni hudi debati je poslanska zbornica sprejela predlog, ki vsebuje razne važne točke in daje administraciji za dobo vojne še večjo oblast. Predlog vsebuje tudi točko, da vojakom ne bo treba plačati poštnine za svoja pisma. Predlog je bil poslan v senatno zbornico v nadaljnjo akcijo.

V glavnem vsebuje predlog sledeče točke: Daje vladi oblast, da zapleni zasebno premoženje in nepremično lastnino v slučaju potrebe; dovoljuje delavcem pri CCC, da se jih porabi za stražo vojne industrije; utilitetne in drugih naprav; dovoljuje zakladniškemu uradu, da sprejema darila, če je določeno, v kakšne namene naj se jih rabi; dovoljuje vladni kovnici, da kuje 5 centne novce iz srebra in bakra, da se prihrani nikel; daje vladi moč nadzorovati tovarne in pregledati njih knjige, ako izdelujejo vojna naročila.

V Barbertonu dobijo delavci izboljšano plačo

Washington. — Vojni delavski odbor je priporočil 5 centov priboljška na uro delavcem pri Babcock & Wilcox Co. v Barbertonu. Pri tem podjetju je zaposlenih 5.500 delavcev.

BRIVEC POMAGA PRI OBRAMBI

Spencer, Mass. — Costello Gobi, brivec v tem mestu, oglašja, da bo dal zastoj potrebovsem močkim, ki bodo poklicani v armado in vsem vojakom, ki bodo prišli na dopust v uniformi.

Važni seji v Euclidu

Jutri večer se vrši zelo važna seja podružnice št. 14 SZZ. Vse članice naj pridejo. Ob sedmih zvečer jutri pa naj pridejo v Slovenski društveni dom na Recher Ave. vsi tisti, ki se zanimajo za uspeh Rdečega križa v Euclidu.

Avtne licence naprodaj

Od danes naprej že lahko kupite 1942 avtne licence. Na 1. aprila mora biti na vsakem avtu nova licenca.

Vzeli so mesto Soebang, ki se nahaja blizu glavne-ga stana zaveznikov. — Zavezniška bojna sila ljuto brani Javo. — Japonci so izgubili devet bojnih ladij in 17 transportov koncem tedna.

PADEC RANGOONA JE ZELO BLIZU

Bandoeng, Java, 2. marca. — V naglem pohodu preko plan-taž so prodrli Japonci že 40 milj v notranjost otoka Jave in zase-dili mesto Soebang, ki leži nedaleč od glavnega stana zavezniške bojne sile. Japonci so se izkrcali na Javi na treh točkah. 50 trans-portov in 20 bojnih ladij je pripeljalo vojaštvo k obrežju, kjer se je izkrcavalo ob besnem napadu zavezniške bojne sile.

S tem, da so Japonci zasedli mesto Soebang, so pretrgli železniško zvezo z glavnim mestom Batavijo in drugimi mesti na Javi. Japonci prodirajo v notra-njost tudi od drugih dveh točk, kjer so prišli na suho.

Zavezniška bojna sila, to je Amerikanci, Nizozemci, Angleži in Avstralci so ves dan v nede-ljo napadali Japonce v protiofen-zivi. Japonska armada, ki prodira v notranjost Jave obstoji iz kolesarjev in lahkih tankov. Tem so prizadeli zavezniški pri napadu težke izgube. Toda kljub vse-mu pogumu pa zavezniški niso mogli ustaviti Japoncev.

Japonci nameravajo presekati Javo na tri dele, zato so se izkr-cali na treh raznih točkah in prodirajo počez otoka, ki je 650 milj dolg in samo 150 milj širok.

Japoncem se je posrečilo do-biti trdna tla na otoku v soboto večer kljub silovitem obstrelje-vanju zavezniških bojnih ladij in zračne sile. Japonci so izgu-bili pri tem najmanj 17 trans-portov in devet bojnih ladij. Ni-zozemci so pri tem izgubili dve krizarki in dva rušilca.

Boj pri Javi je trajal tri polne dni in šele v soboto zvečer so Japonci izsilili dostop na otok. Za-vezniška letala so venomer ob-streljevala japonsko vojaštvo, ki se je izkrcavalo na obrežje. Strašne izgube so imeli Japonci, to-da kljub temu so šli naprej in iz-krcali na obrežje štiri divizije, to je okrog 60.000 mož.

Nizozemci so takoj začeli uni-čevati oljne naprave, mostove in železniške proge. Nizozemska ar-mada na Javi šteje okrog 250.000 mož. Vlada je ukazala, da ostanejo civilisti na svojih do-movih, da bodo ceste proste za vojaštvo. Tudi policija mora ostati na svojih mestih, naj se zgodi kar hoče.

Iz Burme se poroča, da doma-čini pomagajo Japoncem kjer-koli morejo. Iz vojaških virov se poroča, da je padeč pristanišča Rangoon vprašanje par dni, ali nekaj ur. Spodnji del ceste Bur-ma je že zaprt in kitajska ar-mada mora zdaj najti kako dru-ga pot za dobavo potrebščin od zaveznikov.

V nedeljo vsi na ljudski shod!

V nedeljo popoldne ob treh bo v Slovenskem domu na Holmes Ave. javno zborova-nje naših Primorcev. Vsi od prvega do zadnjega naj pride-jo! Po odzivu bomo lahko vi-deli, če vam je kaj na tem, da se nadaljuje z akcijo v korist našim Primorcem, ki niso ameriški državljani. Ogromna udeležba bo dala voditeljem poguma, da bodo šli na delo in da ne bodo odnehali.

Hrvatje obsojajo izdajalca Pavelića in njegovo vlado

Včeraj popoldne se je vršil v Hrvatskem narodnem domu na 6314 St. Clair Ave. shod zastop-nikov hrvatskih društev, ki so včlanjeni v Središnjici. Shodu je predsedoval Mr. Joseph Er-deliac, ki je izjavil, da je naj-manj 95 odstotkov Hrvatov v stari domovini proti Paveliću in njegovi vladi in ki pričakujejo zopetno svobodo izpod jarma vstavev in nacijev. Zbornica je sprejela resolucijo, katera iz-javlja, da sedanja vlada na Hr-vaškem ne zastopa volje in že-lje hrvatskega naroda.

Pridite tudi drugi, ki se za to zanimata. Pridite tudi iz drugih slovenskih naselbin, ker naša stvar je tudi vaša stvar. Gre za sveto slovensko zemljo, gre za naša staro pravdo! V nedeljo vsi na shod v Collinwood!

Ameriška poveljnika ne bosta še prišla pred vojaško sodnijo

Washington. — Admiral Kim-mel in general Short, ki sta po-veljevala posadki v pristanišču Pearl, ko so ga napadli Japonci, bosta prišla pred vojaško sodni-jo, toda najbrže šele po končani vojni. Preiskovalna komisija ju je pronašla odgovornim za uspešni napad Japoncev na to prista-nišče 7. decembra.

Odvzeto jima je bilo povelj-stvo in stopila sta v prisilni po-koj. Dobivala bosta po \$6.000 na leto, kar je tri četrtine od njihju prejšnje plače. Ne bosta pa do-bila \$2.000 za vzdrževanje, kot dobivajo to admiral in general.

Porodna kontrola je vzela Avstraliji 9 divizij

Brisbane, Avstralija. — Če bi bilo v Avstraliji odbravano v letih 1911-1921 normalno števi-lo rojstev, bi bilo tam ob zadnjem ljudskem štetju 300.000 več otrok. Če se računa, da je po 20.000 mož v edini diviziji, je Avstralija med leti 1922 in 1933 izgubila devet divizij vojakov, ki bi lahko branili svojo domovino.

Tako so izjavili katoliški ke-misti na svojem zborovanju, ko so protestirali proti porodni kon-troli. Leto 1914 je bilo v Avstra-liji število rojstev 17.44 na tisoč prebivalcev, leta 1938 jih je pa bilo pa samo 7.83.

"Ako bomo hodili po isti poti, kot je hodila Francija, potem ne moremo zbežati isti usodi," so poudarjali ti katoliški možje.

Martin Lavelle umrl

V soboto večer je umrl Mar-ti Lavelle, clevelandski varnost-ni direktor pod županom Har-ry L. Davisom. Bil je star 60 let in do svoje odgovorne pozi-cije se je dvignil od navadnega policista. Pogreb bo v sredo zjutraj iz katedrale sv. Janeza.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

JAMES DEBEVEC, Editor

6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio.
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto \$7.00.
Posamezna številka 3c

SUBSCRIPTION RATES:
United States and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U. S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carrier \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83

No. 50 Mon., March 2, 1942

Če bi bil jaz predsednik

Padale so padale snežinke, kakor veče v zraku rajale... pa tudi moje misli so rajale po glavi kakor veče in letele vse v eno smer: kako bi vodil to vojno, če bi bil jaz predsednik in vrhovni poveljnik vse naše bojne sile. Ker v tej naši svobodni deželi se ne sodimo po naglem ali prekem sodu, naj se vselej za par hipov na ta-le papir, predno se stope kot mačice-snežinke pod kritičnim očesom naših čitateljev.

Torej če bi bil jaz predsednik... bi takoj napisal povelje na generalni štab in ukazal, da pride general Douglas MacArthur domov. Z najhitrejšim letalom bi lahko dospel v par dneh.

Sprejel bi ga v Beli hiši in ga povabil na zajtrk. Tam bi mu razložil svoje načrte, kako bomo zdaj vodili to našo vojno. On, MacArthur, naj se obleče v svojo najlepšo uniformo z vsemi Slovenci odlikovanji in naj takoj prevzame urad vojnega tajnika z vsemi pravicami in dolžnostmi. Nad njim bi ne bilo nikogar, ki bi lahko jeziljal, razen mene, seveda, ki bi bil predsednik.

Drugo moje delo bi bilo, da bi poiskal našega keptana Leo Viranta, ki se nekje muštra za majorja in bi ga dal MacArthurju za adjutanta. To bi bil krasen pogled na dva junaka, oba vojaka od nog do glave.

Potem bi šel in poiskal admirala Kinga, ki je doma iz Loraina in bi ga posadil v urad mornariškega tajnika. Njemu za adjutanta, če se tako reče pri mornarici, bi dal našega vrlega poročnika Pavliča, ki je doma iz Rittman, O. Tako bi imeli Slovenci dobro zastopstvo pri armadi in pri mornarici. In če rečem, da bi se naša adjutanta obnesla, vem kaj govorim in ne govorim kot urednik političnega dnevnika, ampak rečem z Aškercem... ker svoje dni vojak bil je...

Ko bi tako preskrbel armadi in mornarici dva zmožna poveljnika s prvo in zadnjo besedo, bi izbral kakega dobrega avijatačarja za ministra letalske sile, ki naj bi tudi imel prvo in zadnjo besedo, za menoj, seveda.

Potem bi šel in spodil iz vojaških uradov vse civiliste do zadnjega vratarja in jih nadomestil s starimi izkušenimi veterani.

Potem bi šel in si izbral kakega zmožnega človeka, ki bi ga postavil za delavskega ministra. Presodil bi delavske plače, jim dal najvišje mogoče, potem pa ukazal delati po osem ur na dan, šest dni v tednu, a vsaka tovarna naj bi obratovala 24 ur na dan.

Če bi bil po teh revolucionarnih novotarijah še vedno predsednik, bi poklical še enkrat hurchill v Washingtonu in mu rekel pri čaši ohajčana sledeče:

"Ljubi moj Winston! Dozdaj si ti vodil vojsko, odslej jo bom pa jaz. Odslej bodo Amerikanci ukazovali, Angleži pa ubogali, če ne bo pa druga pela!"

Churchill bi se morda ali najbrže dvakrat zaletelo, potem bi pa ubogal. Tako bi imel jaz na razpolago dve bojni sili, ki jima pod spretnim vodstvom ne bi bil nihče kos.

In potem bi se vsedel k radiju in poklical najprej Moskvo: "Jože," bi rekel Stalinu, "ti poženi proti Berlinu, sibirski armadi pa pkaži pohod proti Mančukuo! Tam se bo tvoja armada združila s kitajsko in pognali zadrevili bosta proti Japoncem. Letala? Nič se ne boj, dobil jih boš, kolikor jih boš hotel."

Potem bi poklical generala Kajseka in mu povedal, kje naj se sestane z rusko sibirsko armado.

Nato bi se obrnil k Churchill, mu pokazal na zemljevid in ukazal (ne priporočal): "Na 13. aprila prepelji svoje čete na Norveško in na Dansko, pa začni prodirati proti vzvodu in jugu, cilj je Berlin! Jaz pa bom imel prav tedaj pol svojih čet v Italiji, pol pa na Balkanu. Na 13. aprila ob pol sedmih jutraj bomo udarili vsi hkrati: Rusi, vi Angleži in mi Amerikanci proti Berlinu, ruske sirske čete in Kitajci pa proti Tokiu. V treh tednih se snidemo v kavarni "Under den Linden" v Berlinu. Za pijačo bom dal jaz."

Z eno roko jih nabrišemo, pasjeglavce. To se pravi, če bi bil jaz predsednik.

Da se ne pozabi...

Nadškof Margotti ni kazal nobene volje, da bi odstranil italijanske kurate in verske učitelje, ki jih je nepostavno nastavljal njegov predsednik v slovenskih župnijah.

Kakor njegov prednik Sirotti je tudi nadškof Margotti poskušal vplivati na slovenske duhovnike, da bi začeli učiti slovenske otroke v verskem pouku v italijanskem jeziku. Ta svoj apel je priobčil v škofijskem listu v septembru 1933. Ta njegov apel je bil pravo mojstrsko delo, ker apeliral je na svoje duhovnike iz verskega stališča in jim kazal, kako zelo so otroci v tem oziru zapuščeni. Izjavil je, da je to dolžnost vsakega duhovnika in da je podobno željo izrazila sama Sveta Stolica.

Kakšne žalostne posledice je rodila ta fašistična politika proti slovanski manjšini, bomo prihodnjič priobčili za zgled dogodke iz dveh slovenskih župnij, Doberdob in Jamlje.

BESEDA IZ NARODA

Bondi in varčevanje

Tale dopis bo zelo času primeren. Obenem bo pa tudi za mene v spolnitev moje dolžnosti.

Še ne dolgo nazaj ko sem bil imenovan od predsednika odbora Financial Institution Federalne Rezervne Banke v Clevelandu v odbor za prodajanje ali širjenje propagande za prodajanje obrambnih bondov.

Z veseljem sem sprejel to nalogo, saj je to vendar moja ideja, da bi ljudje varčevali in hranili, na drugi strani pa pomagali naši državi in vladi, da bi s pomočjo vsega naroda, prej ko mogoče zmagovito porazila sovražnike, ki se že zagajajo ob naše ameriške obale.

Ko je divjala prva svetovna vojna, sem bil tudi imenovan od Kosmopolitana odbora v mestu, da sem hodil v tovarne, kjer so delali naši Slovani in sem tam v času, ko so imeli pristo uro za tako zvani "Lunch" govoril in sicer odbor mi je takrat naročil tole: "Povej ljudem, da naj sedaj v teh časih delajo vsak dan, naj nikar ne ostajajo doma med tednom, mi imamo velika naročila, delavcev potrebujemo, nekateri ostajajo doma po več dni; ljudje naj sedaj delajo, če tudi več zaslužijo kot bi mogli potrošiti. Povej ljudem tudi to, da bodo prišli časi, ko bo en dolar vreden toliko kot je sedaj vredno pet dolarjev; naj ljudje kupijo bonde, kateri jim bodo pozneje prišli zelo prav."

Prav tako sem ljudem govoril pred 23 leti v tovarnah, ljudje so menili, da bo tista prosperiteta ostala za vselej. Služili so veliko denarja, mnogi so vse potrošili in ničesar prihranili. Bonde so sicer nekateri kupili prisiljeno, zopet drugi so bili pa pametni in so si nakupili bondov, ki so jim v resnici prišli na pomoč ob času depresije, marsikateri si je s tem ohranil svoj dom.

Ko je nehala prosperiteta po vojni, so bili kar na hitro brez denarja in sredstev, na žalost so še banke zaprle in narod se je znašel, bi rekel, kar na cesti ali pod kapom. Iz prosperitete je najkrajša pot v depresijo, to da, iz depresije zopet nazaj v prosperiteto vzame desetletja. Kmalu po prosperiteti so me ljudje, tisti delavci srečavši na cesti žalostno pozdravljali rekoč: "Ko bi mi takrat tebe poslušali, da bi bili varčevali in kupovali bonde, bi bili danes mnogo na boljsem."

Vse drugače je danes kakor je bilo pred 23 ali 24 leti, danes smo bogatejši za drage skušnje, danes so naši ljudje mnogo bolj gospodarski, previdni, pa tudi lojalni. Poudarjal sem že in bom tudi, da ko bi se drugi narodi zavzemali toliko nakupovanje bondov na vladni poziv, bi bilo bondov prodanih še več.

Zgoraj sem omenil, da se zavzemajo banke za prodajanje vojnih bondov. To se samo sebi vidi nekako v nesoglasju s tem namreč, ker eksistirajo banke na tem, da same jemljejo vloge denarja in ga potem posojujejo, da zamore industrija in vse drugo kar vzdržuje denarni promet obstajati redno naprej kakor do sedaj. V ta namen je bilo napisano v časopisu, ki ga izdajajo banke razlog ravno o tem, glasil se je takole: "Ljudje se povprašujejo širom dežele, kako banke sedaj delajo denar, ker prodajo toliko bondov." Dalje: "Gotovo morajo banke delati velike dobičke, ker pri tem še bonde oglašajo, najemajo ljudi in plačujejo za oglase itd. Ljudje kar verjeti ne morejo, da banke ta posel

vršijo brezplačno zastoj!"

Potem poudarja in razlaga še dalje ter našteva stroške, ki gredo v tisoče, katere imajo banke s tem, brez da bi katera banka dobila en cent za odškodnino za delo in trud. Dela je pa s tem precej, pri tem še obdržati rekorde in imeti skrb in odgovornosti, kjer se prešteva denar, tam so s tem zvezane odgovornosti in skrb.

Toda, vse to delo banke vršijo brezplačno in to z veseljem!

Prvo je, varstvo lastne dežele! Kaj bo koristil denar, če sovražnik teroriza vse drugo, denar bo igral veliko vlogo pri vladi in moralno podprl pogum za nadaljevanje vojne, poleg tega bodo pa ljudje tako rekoč postali delničarji pri vladi, če bodo po možnosti potom bondov prispevali v državno blagajno.

Na drugi strani je pa "VARČEVANJE." In, to sedaj, takrat, ko je varčevanje namestu, ko varčevanje nekaj izda. Varčevati takrat, ko nikjer nič ni, je slaba zadeva, varčujemo takrat, ko se lahko nekaj dena na stran.

V istemu časopisu je še ne dolgo pojasnjeval državni finančni tajnik Mr. Morganthau, kako naj bi ljudje varčevali. Začel je pri 25 centih in to za tiste, ki zaslužijo med \$5 in \$10 na teden. En četrt dolarja denite na stran na teden je poudarjal za te, ki zaslužijo najmanj. Potem je pojasnjeval za večje in še večje zaslužke in njegov proračun je izšel nazadnje letno na dva milijona dolarjev prihrankov.

Ni namen vlade, priporočati da naj ljudje jemljejo denar iz bank in kupujejo bonde, več in bolj praktično je za deželo to, da ljudje, od tega, ker služijo več kot so služili poprej, da od tega kupujejo bonde in da na tem hranijo. To je ideal za ljudi delavskega stanu. Ako bi se vsi ljudje na banke in v zvezi denar iz bank ter kupili bonde, bi bankam naredili zmešnjavo. Banke morajo poslovali z denarjem, da gre industrija in vse drugo redno naprej, ker ljudje si denar izposojujejo in to je za deželo obstoj.

Glavno je hraniti v bondih primerne vsote, in poleg tega je pametno imeti denar tudi v bankah, kjer se ga lahko dobi ob času, da ni treba prodati bondov predčasno.

Vse hvale vredno je, da je vlada izdala take bonde, ter da je vpeljala na tak način, da se lahko prihrani že en kvoderček, za katerega povsod lahko kupiš zhamko za 25 centov. Božji nauk se glasi: "Kdor ima malo, naj od tega da malo, kdor ima pa več, naj od tega da več."

Uprav to je sedaj, ko nas vlada kliče na pomoč, a tem pa pomagamo samim sebi. Naš denar je dobro investirati, zanj plačajo lepe obresti obenem je pa vlada ponosna na svoje podaničke-ameriške državljane, ko vidi da je ves narod dobrovoljno pripravljen vladi pomagati do zmage.

Anton Grdina.

Zopet nekaj iz Hubbard Road

Bolj ko se bliža pomlad tem težje jo pričakujem. Tako postajam nestrpen, da kar nimam obstanke. Neprestano hodim v klet in ogledujem tiste korenice in čebulice, ki sem jih jesen spravil notri. Vse že komaj sadim in iz katerih bodo zrastle čakajo, da bi jih že skoraj ponajlepše cvetlice in kar je moje največje veselje in radost. Saj si ne morete misliti kakšno veselje imam z njimi, ko se v polnem času sprejham med krasnimi rožami in vdihavam

njih vonj.

Pri tem pa je samo ena slabost, želim namreč, da bi mi naš novi župan ponudil kakšno višjo čast in ne samo to, ampak da bi tudi kaj zaslužil. Se reče, ne mislim ravno zaslužiti, kajti če se zasluži je treba tudi delati zato in ker pa jaz nisem nič kaj preveč vnet za delo, zato mislim, če bi se kaj dobilo tako, brez težkega dela. Veliko sem si že prizadeval, da bi prišel do kakšne posebne časti in pa lahkega zaslužka, pa nimam sreče pri tem. Nekateri so pa še tako trmasti, da odklanjajo vse, kar jaz priporočam in kar sem bil ob županski kampanji zapisal.

Takrat sem bil namreč zapisal, da blagajnika ne potrebujemo, a to pa ne odgovarja resnici, kajti z ustanovitvijo banke pa moramo imeti tudi blagajnika, da bo denar sprejemal, če ga bo kdo kaj prinesel in to delo paše blagajniku na vsak način. Zato sem pa to službo jaz sam prevzel, ker jih je bilo več, ki so mi že pred leti obljubili, da bodo gotovo poslali svoj denar v našo novo banko in mislim, da sedaj, ko so časi dobri, da bodo tudi dotični držali svojo besedo. Nekateri mogoče ne vejo za moj naslov in zato ni denarja od nikjer, kajti tisti, ki so vedeli za naslov so tudi že poslali. Torej moj naslov je Frank Leskovic, Rd. 3, Madison, Ohio. Nobene hišne številke ni potreba, ker sem v teh krajih dobro poznan, mi pošta pisma kar na dom dostavi.

Kar stopite na najbližnji poštni urad in napravite "money order" na moj naslov. (Pri Mr. Kollandru ni več poštne urada. Op. urednika.) Če se vam pa vse to zdi preveč odročno, bomo pa pooblastil enega mojih prijateljev, pa vas bo osebno obiskal, kajti denar na naši banki nujno potrebujemo.

Zelo sem bil presenečen oni dan, ko sta nas v tej hudi zimi obiskala spoštovana gosta Mr. in Mrs. Joe Modic iz 156. ceste, kjer vodita uspešno trgovino z grocerijo in mesnico. Mnogokrat sem se že tam ustavil, ker vem, da prodajajo tam tudi dobro pocivo, katero jim dovažajo Mr. Zallar. Saj menda veste kdo je Zallar, ki ima svojo slavno pekarijo tam na Waterloo Road, ki menda ves Collinwood zaključa s svojim pečivom. Posebno se mi dopadejo tisti slani rožički.

Kadar sem hodil po 156. cesti, sem se tudi kaj rad ustavil v Kuncičevi gostilni, kjer sem prav s slastjo popil kozarec piva, ker so me tisti Zallarjevi slani rožički tako užejali. Nato pa sem jo vselej mahnil po slavnem St. Clairju, kjer so me že pričakovala tista prijazna dekleta, ki so vedno rade kupovale od mene karkoli sem prinesel ali pripeljal.

Ker sem pa ravno te dni čital v časopisu, da sladkorja ne bo mogoče dobiti in se ga že sedaj težko dobi ter da bo velika kazen za tiste, ki bi si sladkor doma kupčili, se mi to ne vidi nekaj prav. Meni ne gre v glavo, kako bi si mogli kupiti sladkor, če ga pa ni mogoče dobiti. Torej kaj bo koristila magari še tako visoka kazen. Saj je tudi to, da pri nas navadnih zemljanih bi se "deset tisočakov" že težko dobilo, da bi plačali "štrafengo" in kar nas je pa že bolj srednjih let pa tudi kazni ne bomo prestali, ker se bomo gotovo že prej poslovili iz te obljubljene dežele.

Da pa ne bom prišel v kakšno zadrego, bom pa rajši pil grenko kavo in upošteval postavbo. Pa še bolje, namesto grenke kave, bom pa raje pil pivo, ki je tudi grenko. Ker so precej pusti dnevi, je pisec teh vrstic bolj slabe volje in se mu ne zdi, da bi se kaj več pisal, zato pa naj za danes zadostuje. Po zdrav,

Frank Leskovic.

Jugoslovanski pomožni odbor

Slovenska sekcija

Moje zadnje poročilo, katero je bilo priobčeno dne 17. januarja, je izkazovalo v blagajni JPO, SS vsoto \$12,735.69. Do 19. februarja 1942 sem sprejel še sledeče prispevke:

John Lovshin, lokalni odbor št. 19, Aspen, Colorado \$59.00; društvo Danica, Chicago, Ill. \$25.00; John Germ, lokalni odbor št. 13, Sharon, Pa. \$150; John Petrovič, Chicago, Ill. \$5; John Premru, E. Norwalk, Conn. \$7.00; Glas Naroda, Neimenovani, \$2.00; tajnik društva Sv. Janeza Krstnika, št. 65 KSKJ \$27.00; Mary Meglich, Loretta, Wis. 50 centov; Agnes Benchan, Chicago, Ill. \$1.00; Anton Cvetkovich, Brooklyn, N. Y. \$516.46; John Jerič, Klub Ljubljana, \$40.03; Amerikanski Slovenec, John Jerič, \$11; Glas Naroda, Neimenovane, \$15; in Emma Shinkus, lokalni odbor št. 22, La Salle, Ill. \$204.75.

Nabranega do 19. februarja\$13,799.43
Čekovna knjiga (strošek) 2.00

Ostane v blagajni ..\$13,797.43

Imena darovalcev v La Salle, Ill.:

Društvo Edinost \$25.00; po \$5.00 so darovali: Frank J. Bruder, Frank Spitzmiller, Frank Setinz, družina Jos. Furlan, Anton Ovnik, Mary Kastigar in Charles Shinkus.

Po \$3.00 so darovali: Mrs. Frances Peterlin, Anton Piletič in Mary Hrovat; po \$2.00 so darovali: Leo Zevnik, Anton Mahnich, Sr., John Prazen, Janko Bros., Frank Struna, Alojzija Jeruc, Anton Baznik, Andrew Urbanc, Mrs. Frances Gende, Mrs. Frank Janc, Mary Ajster, st., Frances Oterpec in Joseph Ajster.

Po \$1.00 so darovali: Charles Pohar, Joseph Posevina, Louis Kosem, Jos. Majcen, Frank Yaklich, Anton Kafelc, Jos. Bregant, Louis Spelic, Mrs. Martin Novlan, Ludwig Lushina, John Podbregar, John Klopce, Jos. Šmoncic, Mrs. Theresa Jordan, Carl Jordan, John Strell, Steve Mahnich, John Uranich, Jakse n Fritz, Jos. Jakse, Jos. Rady, Paul Ferentchak, Henry Lushina, Peter Tomshic, Jos. Miklavic, Jos. Spelic, John Pohar, Frank Mlakar, Frank Malley, Anton Homan, John Ojstersek, Jos. Pohar, Jos. Brate, Henry Rady, Jos. Senica, Frank Kobilek, Frank Udvanc, Louis Kastigar, Caroline Mrezar, Frank Misjak, Jos. Kume, Anton Selinz, Frank Kovacic.

Martin Sever, Rudy Trdin, Jos. Jurjevec, Mrs. Frank Fular, Matt Bergels, Jennie Cigolice, Frank Bruder, Sr. Anton Klopce, Frank Frankovic, Mary Janko, Mary Meznaric, Frank Kastigar, John Baznik, John Rogel, John Cios, Frank Lopac, Frank Drnac, Matt Podlinshek, Anton Cveibar, Hedi Verderbar, Frank Bobek, Mary Savnik, Jos. Gorisek, Anton Strukel, Frank Dolanc, Annie Dular, Matt Starovasin, Mrs. Mary Borishek, Louis Hoffman, Jr., Mrs. Louis Podversek, Mrs. Frank Terselic, Frank Martinkaj, Anton Sotosek, George Bizjak, Agnes Gorisek, Antonia Retzel, Louis Dolanc, Alex Sever, Anton Predanich, Mary Frkol, Louis Johns, Frank Bozik, Jos. Novak, Anton Remenih, Vencel Obid, Jos. Potokar, Mary Piltaver in Anton Ajster. Frances Sotosek.

Po \$1.50 so darovali: Katherine Tostoversnik, Agnes Filippek, Anton O'Kleson, John Ovnick in Michael Zokal.

Po 50 centov so darovali: Mrs. John Plazar, Mrs. Frank Hrovat, Mrs. John Uranich, Jos. Klansek, Mrs. John Moeilar, Marija Urbanija, Theresa

Strehar, Mike Hartel, Mary tek, Louise Korosec, John bucar, Mary Stukel, Jera Pel Joseph Anslevar, Mike Velle sek, Jos. Strukel in Frank S nik. Mrs. Cecilia Zupancic rovala 25 centov.

Hvala vsem in vsakemu, ki daroval za nesrečne in bolne Slovence onkraj morja.

Leo Jurjovec
blagajnik JPO.

OPERNI TEDEN V CLEVELANDU

Najpopularnejša opera vseh Wagnerjevih je gotovo "Lohengrin," ki bo tudi prva jana tekom tega opernega teden v Public Auditoriju. V tej operi bo nastopila nova operna zda Astrid Varnay v vlogi kraljice. Miss Varnay je stara maj 23 let pa je že med prvimi opernimi zvezdami Metropolitan operne družbe.

V operi "Lohengrin" bodo nastopili tudi Kertsin Thord, Julius Huehn, Leonard Ward in Norman Cordon. Ta operna tureja, 7. aprila, zvečer. Operna predstava pa bo v nedeljek, 6. aprila, z opero "Lohengrin," katero bo dirigiral Brunc Walter.

Za v sredo je na programu opera "Carmen," v kateri nastopi belgijska sopranistka Lily nel v vlogi Carmen. V četrti operi "Der Rosenkavalier," kateri nastopi med drugim Jarmila Novotna. V petek je na programu za popoldne "The Magic Flute" in zvečer "La Traviata." V soboto dne "Tosca," zvečer pa "Aida." Vstopnice so v predprodaji Northern Ohio Opera Association, Union Bank of Commerce, Cleveland. Cena vstopnic \$1.10, \$2.20, \$3.30, \$4.40, in \$6.60. Naročite jih lahko po pošti, če priložite naročilni list v kuverto z vašim naslovom.

Truplo pokojnega predsednika Lincoln-a je ležalo v Independent dvorani v Philadelphia 22. do 24. aprila 1865.

Preračunjeno je, da vsaka druga oseba v Zed. državi ni zapestno uro.

SATAN IN ISKARIOT

Po nemškem izvirniku K. Mays

"Ovinek —?" je vprašal krat-

"Da! Zamotili jo bomo."

"Da ne bo več videla griča,

"Da. Dobro uro daleč!"

"Howh!"

"To poudarno besedo je hotel

"reči, da se strinja z menoj."

"Mil je z naše zapadne smeri

"tudi jugozapadu."

"A tako —?" se je režal Em-

"Jako dobro! Najlepše se je

"čelo."

"Ob štirih jutraj je bilo, svi-

"bi se že moralo, pa oblaki so

"bili nizki, tema je še bila. Ko

"je končno zdani, so bile Yu-

"govoto že dve dobri uri za na-

"jugu planote se je temnil

"in ter se izgubljal proti zapa-

"mignil sem Winnetou."

"Tja —?" je vprašal.

"Kimal sem."

"Krenil je na jug."

"Na robu gozda smo se ustavi-

"Spustil sem svoj živi sveženj

"in, razjahal in odzval židinj

"in. V tla je gledala in molča-

"Ali veste, kje ste, senora?"

"Ni odgovorila."

"Kruho ste se mislili maščeva-

"dat nam pa ste nam razreza-

"li. Vkljub temu ste sami

"utili, da se da porabiti, četu-

"je razrežan, kajne?"

"Dobro vemo, da ste radi pri-

"žal pa se moramo odreči va-

"rijetni navzočnosti. Tule vas

"ne pustili. Sami si pomagaj-

"te, kakor veste in znate!"

"Dravi ostanite!"

"Nahajal sem, odjezdili smo."

"Ko sem se čez nekaj minut

"v tla, je še vedno stala na is-

"tvestu."

"Ne ve, kje je!" je menil Em-

"To je bilo tisto, kar sem na-

"čel. Našla nazaj?"

"Morebiti. Pa prebrisana je

"dobro pozna svoje Yume. Po-

"šla bo na nje."

"Da jo bodo prišli iskat —?"

"Seveda! Ker se ne bo vrni-

"li. Našli bodo najprvo Yumo, ki

"je spremljal. Morebiti se je

"medtem že zavedel in se

"v tla k tovarišem. Pripovedo-

"jim bo, kaj se je zgodilo. Da

"jo odjezdili z njihovo 'belo

"pawo'. Pohiteli bi za nami in

"Ponoci —?"

"Gotovo. In sicer najprvo v

"proti gorovju Mogollon."

"Tja, kam smo namenjeni. Ob

"tudi bodo seveda opazili, da

"ne krenili drugam, vrnili se bo-

"je in poiskali našo sled. Prej

"alej jo bodo gotovo našli."

"Čemu pa smo jo torej vobče

"peli s seboj —?"

"Da jo kaznujemo. Strah jo

"imamo, da bi je Yume ne našli, in

"strah bo zaenkrat dovolj ve-

"li, kakor si jo zasluži."

"In če je res ne najdemo —?"

"Preveč se bojiš za njo! Na-

"jo bodo!"

"In z iskanjem se bodo zamu-

"jili za cel dan!" je pripomnil

"Da! In to bo dobro za nas!"

"Upajmo, da smo se je končno

"vredno iznebili, neugnane

"Pokazalo se je, da sem, vsaj

"na v divjini, Yume so jo našli."

"Našli smo jo tudi mi —. Ni

"se je mogli iznebiti —."

"Kopriva ne pozebe —."

"Krenili smo na zapad, Beli pe-

"naproti."

"II."

"Dvoje srečanj."

"Prerazani smo bili, da pri-

"poldne."

"Pa zgodilo se je drugače. Sre-

"čali smo ljudi, ki so naše načrte

"čelo pospešili."

"Gozd je zavil proti severu in

1942	MAR	1942
Su	Mo	Tu
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30
31		

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

MARC

22.—Dramsko društvo "Naša zvezda" priredi igro ob 3:30 v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

29.—Dan Rdečega križa v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave., začetek ob treh popoldne.

APRIL

11.—Podružnica št. 8 SMZ priredi plesno veselico v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

11.—Društvo Ložka Dolina priredi ples v Twilight Ballroom.

12.—Društvo Najsv. Imena fare sv. Kristine priredi ples v šolski dvorani sv. Kristine.

12.—Godba fare sv. Lovrenca priredi koncert v SND na 80. cesti.

18.—Društvo Clevelandski Slovenci št. 14 SDZ priredi plesno zabavo v SND na St. Clair Ave.

19.—Društvo Najsv. Imena v fari sv. Vida priredi veliko prireditev v korist cerkve v cerkveni dvorani.

19.—Mladinski pevski zbor SDD na Waterloo Rd. priredi koncert in opereto "Desetnik in sirotica" v SDD na Waterloo Road.

19.—Društvo Presv. Srca Jezusovega, št. 55 SDZ priredi plesno veselico v dvorani sv. Pavla na 40. cesti.

19.—Pevski zbor "Planina" priredi koncert v SND, Maple Heights, Ohio.

19.—Društvo Bled, št. 20 SDZ praznuje 25-letnico ob- stanka. Ob 2:30 blagoslovitev nove zastave, potem program v SND, zvečer banket.

26.—Pevski zbor Zvon priredi spomladanski koncert v S. N. D. na 80. cesti.

26.—Spomladanska priredi- mladinskega pevskega zbora Škrjančki v Slovenskem dru- štvnem domu na Recher Ave.

MAJ

3.—Podružnica št. 41 SZZ, priredi Materinsko proslavo v SDD na Waterloo Rd.

10.—Podružnica št. 10 SZZ bo imela proslavo 15-letnice ustanovitve in bo priredila Ma- terinski dan v Slovenskem do- mu na Holmes Ave.

10.—Mladinski pevski zbor Črčki priredi koncert in Ma- terinsko proslavo v SND na 80. cesti, začetek ob štirih popol- dne.

24.—Mladinski pevski zbor Kanarčki priredi koncert in ples v SDD na Prince Ave.

JUNIJ

7.—Društvo sv. Reš. Telesa fare sv. Lovrenca priredi piknik na Basta's Grov.

14.—Društvo sv. Križa, št. 214 KSKJ priredi piknik na 6818 Denison Ave.

21.—Društvo sv. Lovrenca št. 63 KSKJ praznuje 40 letnico ob- staja v SND na 80. cesti. Ob 7:30 zvečer banket in potem ples.

JULIJ

12.—Pevski zbor Zvon prire- di piknik na prostorih Doma zapadnih Slovencev na 6818 Denison Ave.

AVGUST

23.—Zveza slovenskih dru- štev Najsv. Imena v Clevelan- du priredi Katoliški dan na Brae Burn prostorih, 25000 Eu- clid Ave.

OKTOBER

10.—Društvo Collinwoodske Slovence št. 22 SDZ priredi plesno veselico v Slovenskem domu na Holmes Ave.

11.—Mladinska godba fare sv. Vida priredi v SND na St.

BARAGA — SLOVENSKI MISIJONAR

V kočii ubožni, kleči mož pobo- žni, moli in prosi Boga pomoči. Trop Indijancev ves, divji — brezbožni ga kruto napade sredi noči.

On ne preklinja in se ne mašču- je. zdravi jim rane, dobrote deli. V cerkvico jih vabi krog sebe, svete jih vere resnice uči.

Službo, imetje, svoj dom je za- pustil. V tujo deželo se reven podal. Divjemu narodu vero učiti, misijonarski poklic je izbral.

Baraga je misijonar slovenski, celo življenje posvetil Bogu. V duhu svetosti kot škof je umrl, šel po plačilo obljubljenega mu.

Vendar pozabil on ni siromaka, ne Indijancev — Slovencev še manj. S trdnim zaupanjem njega pro- simo, s svojo priprošnjo pomaga naj nam.

Da ne pogine naš narod sloven- ski, upa v rešitev, da ne izgubi. Sonce naj lepše mu zopet za- sij, saj je prelite dovolj že krvi.

Tudi za narod v novi deželi, v kateri je živel, učil in trpel, naj ne pozabi prositi pri Bogu, srečno da zmaga ta vojni pekel. Mary Stuek, Wickliffe, Ohio.

Klic Jugoslovanov

V borbi proti osišču potrebuje- mo podpore

"The New York Times" priob- čuje v nedeljski prilogi pismo, ki ga je naslovil uredniku bivši urednik beogradske "Pravde," g. Damjan Sokić, ki ga zaradi po- Clair Ave. popoldne koncert, zvečer pa ples.

membnosti prinašamo:

Uredniku N. Y. Timesa:

"Angorski dopisnik "New York Times"-a, Ray Brock, je imel 2. februarja zelo primerno radijsko oddajo, v kateri je mnogo povedal o jugoslovanski vladi v Londonu in o zaveznikih — zlasti o zaveznikih. V zvezi bo- jišča proti osišču, pa naj bi bilo kjerkoli. Usodna važnost evrop- skega bojišča bi morala biti vsa- komur jasna. Sijajna borba v Rusiji v sedanjih mesecih pa do- spomladi bo prinesla usodno od- ločitev in morda tudi odločitev glede trajanja vojne. Posebej je važno tudi jugoslovansko boji- šče. Z veliko močjo svoje narod- ne zavednosti so srbske redne čete skupaj s četniki že pokazale delavnost pod poveljništvom svo- jega voditelja generala Draža Mihajlovića, vojnega ministra, ter srbskega pesnika, majorja Dragiša Vasića.

Generalna štaba Nemčije in Italije sta v začetku poiskovala podcenjevati pomen nadaljeva- nja jugoslovanskega odpora v Srbiji. Vzrok je bil ta, da sta bi- la ob presenečenju spričo lahko doseženih uspehov pri napadu na Jugoslavijo v aprilu 1941. Ne bi jima treba biti presenečenim, kajti Jugoslavija si je takrat sa- mo poiskovala ohraniti svojo ne- odvisnost in svobodo kot nevtral- na država in ni hotela v vojno. Kako pa je Jugoslavija sploh mogla hoteti priti v vojno, ko pa je bilo jasno, da se je peti kolo- ni, ki so jo trpele prejšnje vlad- de, posrečilo zrahljati temelje države in narodne varnosti? V res- nici, jugoslovanska vlada takrat ni bila nič drugega kot prava pravcata peta kolona.

Borba za svetovno stvar
Srbi, Hrvati in Slovenci umi- rajo danes na svetih tleh svoje domovine, umirajo za sveto stvar — da rešijo svoj narod in svojo zemljo pred krutim sovra- žnikom in da pomagajo svojim zaveznikom v njihovi borbi pro- ti totalitarnim tiranom. Vse, kar večni sovražnik počenja v Ju- goslaviji, je neslišan zločin, ki bi končno moral zbuditi vest v nem- škem in italijanskem narodu — če jo sploh imajo — in morali bi razumeti, da je vojskovanje treba omejiti na vojno in ne za- tirati tako zverinsko nedolžno prebivalstvo.

Ameriški javnosti so dobro znani dogodki v Jugoslaviji. Predsednik Roosevelt in premi- jer Churchill sta poudarila važ- nost borbe, ki jo vodijo srbske redne čete in četniki. Danes pa slišimo klic s srbskega bojišča, klic, ki prosi za takojšnjo pomoč. Če so že zavezniki napravili na- pako, da nam te pomoči niso po- slali takoj, ko je bilo mogoče, moramo pričakovati, da vsaj se- daj ne bodo napravili še večje napake.

Vesti iz ameriških virov
Srbski narod in srbska mladina, vsi za generala Draža Mihaj- lovića
Carigrad, (posebni dopisnik Christian Science Monitorja De- rek Patmor) — Dejstvo, da pro- nacijski general Milan Nedić ne more ugnati četniške vojske svo- bode je vzpodbudilo narode v so- sednih državah k splošnim nemi- rom po vsem Balkanskem poloto- ku.

Pred kratkim so prišle vesti iz Sofije, da je bolgarsko vrhovno poveljništvo prepovedalo bolgar- skim manjšinam vstop v vojsko, ker je veliko število bolgarskih vojakov pobegnilo pod srbsko zastavo generala Draža Mihajlo- vića, ko je Bolgarija poslala v Srbijo tri svoje divizije, da raz- bremenijo nacijske zasedne oddel- ke.

General Nedić je izdal v Beo- gradu številne nove ukaze, da bi ustavil prehajanje srbske mladi- ne h generalu Mihajloviću in njegovim rodoljubnim četnikom. Sedaj je general Nedić sklenil organizirati mladinsko gibanje pod imenom "narodna služba za obnovu Srbije," ki mu morajo pristopiti vsi mladenčji. Po izja- vi generala Nedića bodo mladino

uporabili za koristna dela, kakor osuševanje močvirij, delanje cest in opravlja na polju. Pravi razlog za dejanje generala Nedića pa je razviden iz pisanja lista "Novo Vreme," ki pravi: "Z zaposlitvi- jo mladine bo vlada onemogočila vpliv tuje propagande in starih spominov in jo rešila omahova- nja in neodločnosti."

Tako delovanje tega balkan- skega "Kvizlinga," proti kate- remu se borijo vsi srbski rodo- ljubi, samo vzpodbuja mladino k zbiranju okrog generala Mi- hajlovića in vnovič dokazuje, da naciji in njihovi hlapi ne morejo zlomiti svobodoljubne- ga duha svobodnega naroda, Sr- bov.

(Dalje prihodnjic)

MALI OGLASI

Delo išče

Hrvatski bartender, ki govo- ri tudi slovensko, bi rad dobil delo pri Hrvatih ali Slovencih. Naslov in ime izveste v uradu tega lista. (52)

Farma naprodaj

Proda se farma 175 akrov, 8 sob stanovanjska hiša in vsa druga gospodarska poslopja. Farma je pol milje vzhodno od mesta Austinburg na Route 307. Vprašajte za podrobnosti na 13706 Argus Ave., ali pokli- čite GLenville 8179 (50)

Trgovina naprodaj

Proda se trgovina z delika- tesnim in konfekcijskim bla- gom in lahkim lunchem; naha- ja se blizu gledišča, šol in tova- ren. Si morate ogledati, da bo- ste znali ceniti. Pokličite last- nika ORchard 9927. (51)

Hiša naprodaj

Poceni se proda moderna hi- ša 8 sob, parna gorkota, veliko podstrešje; jako velik lot in vse v najboljšem stanju. Nahaja se na 94. cesti. Vprašajte vsak čas na 614 E. 94. St. (51)

Gostilna naprodaj

Naprodaj je vsem dobro po- znana gostilna po jako nizki ce- ni. Proda se radi bolezn. Po- izve se na 5705 St. Clair Ave. (50)

Ves nov 1942 stenski papir!

Cena na debelo za vsakogar VARNIŠI, ENAMEL Vsa barva in stenski papir po znižanih cenah

Glenville Wallpaper & Paint
10018 ST. CLAIR AVE.
blizu E. 101. St.

V BLAG SPOMIN

DRUGE OBLETNICE SMRTI NAŠE ISKRENO LJUBLJE- NE IN NEPOZABNE MATE- RE IN TAŠČE

Caroline Malnar

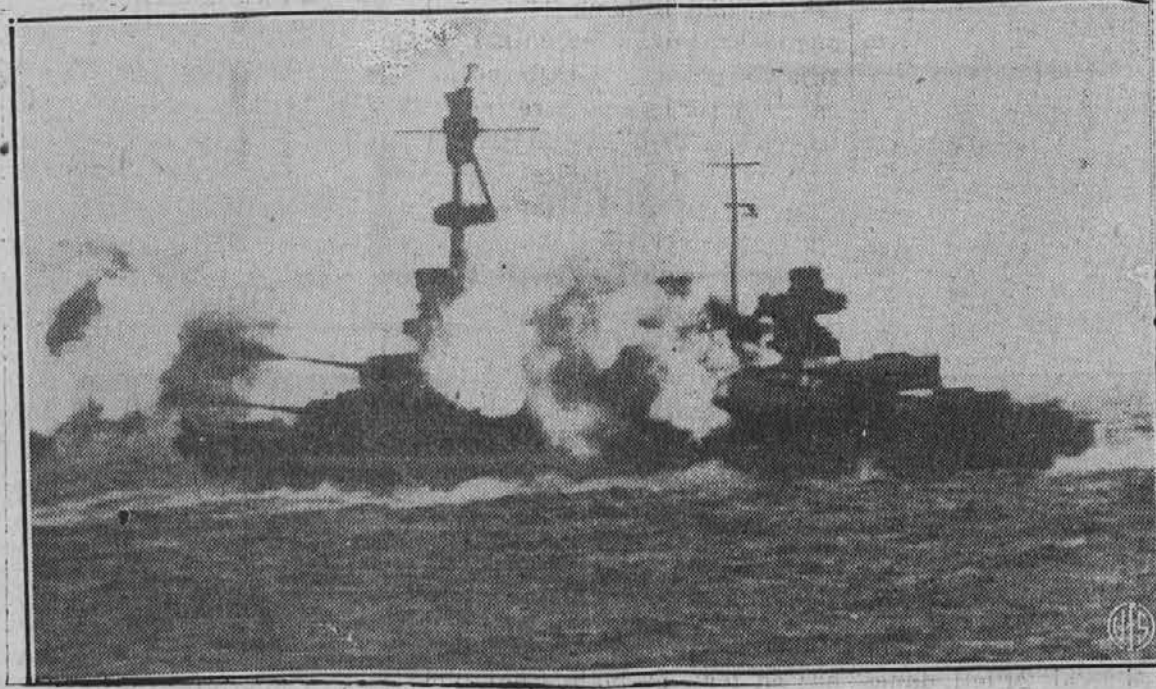
ki je za vedno zatisnila svoje blage oči dne 1. marca, 1940

Leti dve je že preteklo, kar Te krije jamica! Snivaj v miru večno spanje, zlata naša mamica.

Žalujoči ostali:

FRANK in CHARLEY, sinova in družine

Euclid, O., 2. marca, 1942.

V povračilo za Pearl Harbor. — Veliki topovi na ameriški križarki so se oglašili in poslali gerce pozdrave japonskim posadkam na otokih Marshall in Gilbert v Pacifiku. Glavna tarča je bilo Wotje Atoll v skupini Marshall otokov. Skoro vse vojske postojan- ke in naprave so bile Japoncem v teh bojih uničene.

Gornja slika nam nudi prizor iz tretje registracije vojnih obveznikov, ki so se regi- strirali v New York. Da so olajšali delo, so vsili registracijo kar v avtobusih. V New Yorku je bilo registriranih krog 600,000 vojnih obveznikov v starosti od 20. do 44. leta.

Za las je manjkalo

ROMAN

G. Daubigeon je kakor navadno tičal med svojimi priljubljenimi knjigami in Galpin je takoj pogodil, da je bil stari knjižni črv zelo nataknen. Toda on je to prezrl ter mu molče predložil v podpis neke dokumente. Ko je opravil, je pazno spravljal dokumente v svojo usnjeno torbo, na kateri se je bleščal njegov monogram ter nebrizno dejal:

"Nu, dragi gospod, ali ste čuli o sklepu sodišča? Kdo žmed naju je bil v pravem?"

G. Daubigeon je skomizgnil z rameni ter jezo odgovoril:

"Jaz seveda nisem nič drugega kot star tepec, norec. Jaz se podam in pravim, kakor Horacov mož:

'Stultum me fateor, licet concedere vires Atque etiam insanum.'

"Vi se šalite. Ampak kaj bi se bilo zgodilo, če bi jaz vas poslušal?"

"Me ne zanima."

"Gospod de Boiscoran bi vseeno prišel pred poroto."

"Morda."

"Dokaze o njegovi krivdi bi bil lahko zbral tudi kdo drugi, ne samo jaz."

"To je vprašanje."

"Če bi se jaz zbal tega, bi trpel moj sloves, kajti ljudje bi me imeli za enega tistih sodnikov, ki se ustrašijo vsake malenkosti."

"Tak sloves ne bi bil najslabši," je jezo odgovoril državni pravdnik, ki si je bil sicer obljubil, da bo odgovarjal samo z "da" in "ne", a ga je ogorčenost premagala. Nato je ostro pripomnil:

"Kdo drugi bi se ne trudil izključno zato, da dokáže, da je g. de Boiscoran kriv."

"Jaz sem to dokazal."

"Kdo drugi bi se potrudil, da bi razvozljaj to uganko?"

"Mislim, da sem jo jaz razvozljaj."

G. Daubigeon se mu je ironično priklonil, rekoč:

"Potem vam čestitam. Zelo prijetno mora biti, če so človeku poznane vse skrivnosti:

'Felix qui potuit rerum cognoscere causas.'

le da se človek lahko ureže. Vi

WIDGOY'S PHOTO STUDIO

485 East 152nd St.
Se priporočamo za izdelavo vseh vrst slik po zmerni ceni. Odprto ob nedeljah

Prijatelj's Pharmacy
SLOVENSKA LEKARNA
Prescription Specialists.
Vogel St. Clair Ave. in E. 68th
ENDICOTT 4212

Preizkušena zdravila proti glavobolu

MANDEL DRUG STORE

1. Ustavi glavobol
2. Uredi želodec
3. Ojači živce
4. Odpomoč ženskemu zdravju

CENA 50¢

Mandel's Headache Tabs
SLOVENSKA LEKARNA
15702 Waterloo Rd.
CLEVELAND, O.
Pošiljamo tudi po pošti

se imenitno razumete na takšne preiskave; ampak jaz sem starejši maček v tem poklicu. In bolj ko razmišljam o tej zadevi, manj jo razumem. Če že vi vse tako dobro razumete, mi vendar povejte, kakšen motiv tiči za tem zločinom, kajti navsezadnje vendar nihče ne bi riskiral glave brez tehtnega vzroka. Kaj naj bi sililo Jacquesa v tak zločin? Vi seveda poročate, da je sovražil grofa Claudieuseja. Ampak ali je to kakšen odgovor? Dajte, gospod, pobrskajte za trenutek po svoji vesti. Toda stojte! Tega nihče rad ne dela."

Galpin je začenjal obžalovati, da se je sploh oglašil pri Daubigeonu. Mislil je, da bo našel starega gospoda vsega skrušenega, pa ga je nasprotno našel razkačenega kot gada.

"Preiskovalno sodišče ni imelo nobenih takih pomislekov," je suho odgovoril.

"Seveda ne; ampak porota jih utegne imeti. Navsezadnje se včasih med porotniki najdejo razsodni možje."

"Porota bo brez oklevanja obsodila g. de Boiscorana."

"Jaz ne bi prisegel, da se bo to zgodilo."

"Tudi to bi storili, če bi vedeli, kdo bo vodil prosekucijo."

"O!"

"G. Gransiere!"

"O, o!"

"Saj ne mislite tajiti, da ni prvovrsten prosekutor?"

"Bog ne daj, da bi mislil kaj takega o njem! On je sijajen govornik in le malokdo mu uide. Ampak saj veste, da je s takimi slučajji kakor s knjigami: ali imajo srečo, ali pa smolo, *habent sua fata*. Jacques bo imel dobre zagovornike!"

"Jaz se ne bojim g. Magloireja!"

"Kaj pa g. Folgat?"

"Mlad mož brez vpliva. Jaz bi se mnogo bolj bal g. Lachanta."

"Ali so vam morda znani načrti obrambe?"

Bilo je očitno, da je tu čelvelj žulil, toda Galpin se je potrudil, da tega ne pokaže.

"Ne vem," je nebrizno odgovoril. "To je brez pomena. Prijatelji g. de Boiscorana so najprej mislili kovati kapital iz Cocoleauja, ampak so opustili to namero. Tega sem si gotov. Detektiv, kateremu sem naročil, paziti na bebec, mi sporoča, da se dr. Seigneboš več ne zanima zanj."

Daubigeon se je sarkastično nasmehnil in čeprav sam ni tega verjel, temveč je hotel obiskovalca zgolj dražiti, dejal:

"Pazite se! Ne zaupajte vidu. Vi imate opravka s preveč ljudmi. Jaz sem vam vedno zabičeval, da je morda Cocoleau glavna vzmet celotnega slučaja. Že samo dejstvo, da bo govoril v imenu prosekucije g. Gransiere, bi moralo zadostovati, da bi se tresli od bojazni. Kajti če ne uspe, bo krivdo zvrnil na vas in vam tega ne bo nikdar pozabil. In vi veste, da se mu utegne stvar ponesrečiti. Med ustnicami in kupo je nekatera smola!"

'Multa cadunt inter calicem supremaque labra.'

In jaz sem pripravljen, strinjati se z Villonom, ko pravi:

'Nič ni tako gotovega kakor negotove stvari.'

Galpin je čutil, da ne bo nikamor prišel, če se dalje zamudi. Zato se je poslovil, rekoč:

"Naj se zgodi karkoli že, jaz bom imel na svoji strani čisto vest."

Nato je naglo odšel, kakor bi se bal, da bi mu g. Daubigeon tudi na te besede ne odgovoril. Ko je odhajal, si je dejal v mislih:

"Škoda tratiti čas s tem stariim zmešancem, ki vidi v dnevnih dogodkih zgolj priložnost za citate."

Vendar se je zaman trudil, da bi pregnal vznemirjenost, ki se ga je polotila in popolnoma omajala njegovo prejšnjo samozavest. G. Daubigeon mu je odkril novo nevarnost, katere sam ni opazil. In kakšno nevarnost! ... nevarnost smrtne zamer pri najvplivnejšem pravniku v celi Franciji ... pri človeku, ki je bil znan kot neodpušljiv sovražnik.

Galpin je seveda računal tudi na možnost neuspeha, to je, da bi porota oprostila Jacquesa; ampak nikdar ni razmišljal o posledicah takega neuspeha. In kdo bi moral plačati zanj? Predvsem prosekutor, kajti v Franciji postane obtožnica prosekutorjeva osebna zadeva in če se mu žrtve izmuzne, se smatra za ponižanega in razžaljenega.

In kaj bi sledilo, če bi Gransiereju spodletelo? Galpin ni mogel dvomiti, da bi vso krivdo zvrnil nanj, rekoč:

"Jaz sem moral zidati na podlago, ki ste jo vi pripravili. Ker je bilo vaše delo slabo, nisem mogel uspeti in doseči obsodbe. In človeka mojega slovesa se ne bi smelo izpostavljati taki nevarnosti, zlasti, ker je bilo znano, da bo zadeva vzbudila splošno zanimanje. Vi se ne razumete na vaš posel!"

S tem bi bil Galpin javno osramočen in namesto pričakovane napredovanja bi ga čakalo pregnanstvo na Korziki ali v Alžirju.

Ob tej misli se je Galpin zdržnil, kakor bi se že videl pokopanega pod razvalinami svojih španskih gradov. Tako je ne-

sreča hotela, da je nemudoma ponovno preštudiral vse svoje akte, kakor vojak, ki na predvečer bitke pregleda svoje orožje. Vendar je našel samo en ugovor—istega kakor g. Daubigeon, namreč, kakšni motivi bi mogli dovesti Jacquesa do tega zločina.

"Tu je naša šibka točka," je dejal sam pri sebi, "in dobro bi bilo, opozoriti nanjo g. Gransiereja. Sicer bi se je utegnili poslužiti Jacquesovi zagovorniki ter jo izbrabiti proti nam."

In vzlic temu, kar je govoril pred g. Daubigeonom, se je začel resno tresti od strahu pred Jacquesovimi zagovorniki. Kajti njemu je bil dobro znan silni vpliv, ki ga je užival g. Magloire—vpliv, ki je bil tolišen, da je ljudstvo smatralo vsako stvar za pravično, čim se je on

zavzel zanj. On je le predobro vedel, da je šel o njem glas: "Tudi on se lahko zmoti; ampak on vedno verjame, karkoli govori." Zato bi utegnil močno vplivati na poroto, saj je o porotah znano, da le prečesto poslušajo srce, ne razuma. Bilo je sicer res, da ni Magloire posedoval tistega govorniškega daru, ki razvname množico; zato pa ga je v toliko večji meri posedoval njegov kolega Folgat, o katerem mu je eden njegovih pariških znancev pisal:

"Ne zaupaj Folgatu. On je mnogo bolj nevaren kot Lachant, zna prav tako vplivati na čustva porotnikov, jim izvabiti solze ter jih pripraviti do tega, da oprostijo obtoženca. Zlasti je treba paziti na razvoj dogodkov tekom procesa, kajti on ima vedno kako novo preseneče-

nje za rokavom."

"To so moji nasprotniki," je v mislih spregovoril Galpin. "Radoveden sem, kakšno presenečenje mi pripravljajo? Ali so resnično opustili namero, da bi izrabili Cocoleauja?"

Galpin ni imel vzroka, da ne bi zaupal svojemu detektivu; vzlic temu je postal tako resno vznemirjen, da se je odločil obiskati bolnišnico. Bolniška prednica ga je zelo vpljudno sprejela in ko je začel polizvedovati o Cocoleauju, ga je vprašala:

"Ali bi ga radi videli?"
"Priznati moram, da rad."
"Potem pojdite kar z mano."
Prednica je odvedla Galpina na vrt, kjer je vrtarja:
"Kje je bebec?"
Mož je zapičil lopato ter spoštljivo, kakor imajo vado ljudje, ki so zapustili kloštrih, odgovoril:
"Dalje prihodnjem!"

Kupujte obrambne

Slika nam predstavlja denar, ki so ga izdale japonske oblasti na Malaji. Denar je tiskani v angleščini in nosi ime ameriškega dolarja. Ta denar pa seveda nima nikake garancije ali podlage za vrednost.

Gornja slika je bila posneta na velikem nosilec V opredelu vidimo dva ameriška vojaka, ki so bili pri napadu na japonske posadke na Gilbert in Marshall otokih. Japonske postojanke so bile popolnoma uničene tem napadu.

Gornji zemljevid nam kaže kraje, po katerih se poteka ameriški transport potrebnih za Kitajsko. Vse je izloženo v pristanišču Rangoon in potem prepeljano po železnici do Lashio ali do Myittha, odkjer ga prevažajo po Burmi cesti s tovornimi truki ali pa z letali v notranjost Kitajske.

NAROČITE SI

DNEVNIK

AMERIŠKO DOMOVINO

NAJVEČJI

SLOVENSKI

DNEVNIK

NAROČAJTE

TISKOVINE PRI

AMERIŠKI DOMOVINI

ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pri-
dite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.

HENDERSON